

DEPARTMENT OF SOCIOLOGY
SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR

M.Phil. Research Dissertation Questionnaire

Research Student : Smt. A.V. Marulkar
Guide : Dr. J.B. Ambekar (Yadav)

"WOMEN AND MEDIA WITH SPECIAL REFERENCE TO NEWSPAPER,
RADIO AND TELEVISION

PART-I

1. Name of the Respondents
2. Address
3. Mother Tongue
4. Age Date of Birth
5. Religion - Caste
 - A) Hindu B) MUSLIM C) CHRISTIAN
 - D) JAIN E) OTHERS
6. Marrital Stastus (Respondents)
 - A) Unmarried B) Married c) Widow
 - D) Divoried E) Other
7. Educational Status (Respondents)
 - A) Uneducated B) Upto S.S.C. C) Graduate
 - D) Post-graduate E) Professional education
8. Type of family
 - A) Joint B) Divided C) Other

9. Family Background

Sr.No.	Name	Age	Male Female	Educa- tion	Marrital Status	Occupation
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

10. Type of Residence

a) Ownhouse	b) Rental house
c) Bungalow	d) Flat
e) Quarter	f) Chawl
g) Other	

11. Occupation of the Head of the Family

a) Farming	b) Service
c) Business/Trade	d) Other

12. a) Respondent's Occupation

- b) Monthly Income

13. Total income of the family

a) Upto Rs. 500/-	b) Rs. 500 to 1000
c) Rs. 1000 to 1500	d) Rs. 1500 to 2000
e) Rs. 2000 to 2500	Rs. 2500 to 3000
g) Rs. 3000 above specify	

14. Information of the domestic articles indicting the social status

a) Radio	b) T.V.
c) Newspaper	d) Gas
e) Mixer	f) Freeze
g) Telephone	h) Taperecorder
i) Sewing Machine	j) Fan
k) Others	

PART-IIMASS MEDIA AND WOMEN

Responses of the Women living in different socio-economic Strata about newspaper, Radio and Television

News Paper

1. Do you read Newspaper ?
 - a) Yes b) Regularly c) Rarely d) No
2. What newspapers do you read ? Explain
3. The reasons for reading the newspaper
 - a) Just the fancy
 - b) To know the daily events
 - c) To increase the knowledge
 - d) To pass the leisure time
 - e) It doesn't cost
 - f) Other.
4. Explain what do you feel when you read the newspaper
 - a) Political affairs
 - b) Scientific column
 - c) Contemporary Social Problems viz. superstitioning, dowry system, marital problems, morcha against injustice, women liberation etc.
 - d) Entertainment - articles - poems - caricatures - crossword puzzled etc.
 - e) Thrilling news viz. ^{corruption} ~~Corruption~~, rape, murder
 - f) News relating to crime and punishment Piracy (smuggling) sale of Opium, Brown sugar bride daioty (Burglarly) and vulgar behaviour
 - g) Sports news
 - h) Astrological forecast
 - i) Advertisement/Classifieds/Cine advertisement
5. How do you use the news paper from the view point of family welfare, culture and personality development - Explain with illustrations.

Radio

1. Do you listen to the radio ?
 - a) Yes
 - b) Specific programmes
 - c) Rarely
 - d) No
2. How much time do you devote to listen the radio ?
3. What programmes do you listen ?
 - 1) Radio Centre
 - a) Vividh Bharati
 - b) Shrilanka
 - c) B.B.C.
 - d) Sangli
 - e) Pune
 - f) Bombay
 - g) Nagpur
 - qh) Others
 - 2) Programmes
 - a) Prabhat ^{geet} Gire
 - b) News
 - c) Grahini
 - d) Vanita Mandal
 - e) Apala Majghar
 - f) Play
 - g) Apali Avad
 - h) Lecture Series/Debate
 - i) Educational Programmes
 - j) Agriculture and Rural development
4. What programmes do you love that are broadcasted and why ?
5. What is the main reason to listen the radio ?
 - a) Just a fancy
 - b) To know the daily events
 - c) To increase the knowledge
 - d) To pass the leisure time
 - e) Entertainment/Recreation
 - f) Social Enlightenment
 - g) Others
6. What changes do you notice in your outlook by the programmes relayed from the radio ?
7. How do you use the informations that you receive from the radio in your day-to-day life ? Explain.

8. What is your opinion on the radio broadcast ?
- a) Useful informative.
 - b) Useless
 - c) Monotonous
 - d) Giving the unrealistic picture
 - e) Of the social surroundings
 - f) Others
9. A) Have you approached the AIR just express your feeling against the radio programmes
- a) Yes
 - b) No
- B) If ^{yes} ~~lyes~~, its nature ?

TELEVISION

1. Generally how much time do you devote to T.V.
2. What is the reason to witness the T.V. ?
- a) Prestige
 - b) Just a fancy
 - c) To know the daily events
 - d) To pass the leisure time
 - e) Entertainment/Recreation
 - f) The new items for the increase of the knowledge
 - g) Social enlightenment
 - h) Other.
3. What do you feel of the T.V. ^m programmes ?
- a) Realistic
 - b) Unrealistic
 - c) Full of Exaggeration
 - d) Useless
 - e) Monotonous
 - f) Full of entertainment
 - g) Informative
 - h) Other
4. . What programmes do you enjoy on the T.V. ?
- a) Breakfast Programme
 - b) News - Marathi/English/Hindi/Parliament News
 - c) Educational Programmes - UGC/NCERT/Scientific/Quiz.
2. What advantage do you or your family members derive from the T.V. - Illustrate.
- d) 1. Do you derive the useful information on health from T.V.
- a) Yes
 - b) No
2. If kyes, how do you use it and when ?

- e) Do you listen to the cine songs ?
- Yes
 - No
- What do you feel of Chitrahar, Chhayageet, Chitramala, Chitrageet, Film songs ?
- f) What do you opine on feature film and Telefilm ?
- g) 1. Do you witness the serials on the T.V.
- Yes
 - No
2. What influence do you notice on your daily life from the serial?
- h) 1. Do you witness the special women's programmes ?
Sunder Mazeghar, Ghar Bahar, Dnyandeep, Palavi, Arogya Sampada
2. How do they benefit you in the familiar and social surroundings?
- i) 1. Do you love the sports news ?
- Yes/No
2. What are they ?
- (Cricket Match/Cridangan/Kheliyad/Sports Quiz/WOS
- j) Should the TV relay the detective serials?
5. What programmes do you love particularly that are relayed on the T.V. - illustrate.
6. What do you feel on the TV programmes of social problems ?
- It leads to public orientation.
 - It leads to change in the outlook
 - Awareness against the injustice
 - It leads to the real picture of cruelty and crime
 - It leads to increase in the attitude towards the crime
 - It hinders the development of personality.
 - Other
7. How far the programmes on the TV are effective for the removal of social problems ?
8. How far do you think that TV medium as the effective measure for the change in your outlook ?

9. Do you witness the T.V. advertisement ?
a) Yes b) No c) Must witness d) A few one e) All and all.
10. Are the advertisements necessary and useful in your daily life and occupation ?
11. A) How far the TV is useful for a woman in a daily life ?
B) In what manner do you use the TV medium for yourself, for your family and for your occupations ?

PART-III

1. What medium of these do you think is most useful from the view point of your family ?
2. Do you feel that the communication on media has become a part and parcel of the life of women ?

Do you feel that communication mediums are quite necessary in the daily life of women ?
3. How far they are able to make necessary changes totally in your outlook and behaviour.
4. What are the ways adopted through these mediums for the removal of social problems ?

A) Vivid publicity be given to the social events.
B) Discussions/Seminars be arranged
C) Social circulation process be made
D) Importance to Social Participation be given.

Observation - Evaluation.

Date :

Sangli.

- समाजशास्त्र विभाग -
शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर
एम. फिल. संशोधन प्रबंध-प्रश्नावली

संशोधक - श्रीमती अश्विनी माडलकर

मार्गदर्शक - डॉ. जे. बी. आंबेकर (यादव)

" स्त्रिया आणि संपर्कमाध्यम - वर्तमानपत्र, आकाशवाणी आणि दूरदर्शन "

(" WOMEN AND MEDIA with Special Reference to Newspaper, Radio, and Television.")

भाग 9

- १ मुलाखतदाराचे नाव -
- २ पूर्ण पत्ता -
- ३ मातृभाषा -
- ४ वय - जन्म तारीख -
- ५ धर्म - जात -
 A हिंदु B मुस्लीम C ख्रिश्चन
 D जैन E इतर
- ६ वैवाहिक दर्जा (मुलाखतदाराचा)
 A अविवाहित B विवाहित C विधवा
 D घटस्फोटित E इतर
- ७ शैक्षणिक दर्जा (मुलाखतदाराचा) क्षेत्र
 A अशिक्षित B एस्. एस्. C पीएचडी
 C पदवीधर D पदव्युत्तर E व्यवसाय शिक्षण
- ८ कुटुंबाचा प्रकार -
 A संयुक्त B विभक्त C इतर
- ९ कौटुंबिक माहिती -

अनु- क्रमांक	नाव	वय	स्त्री-पुरुष	शिक्षण	वैवाहिक दर्जा	व्यवसाय
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						
१०						

१०. निकासाचा प्रकार -

- A स्वतःचे घर B बाड्याचे घर C बंगला
D फ्लॅट E क्वॉर्टर्स F चाळ G इतर

११. कुटुंबप्रमुखाचा व्यवसाय -

- A शेती B नोकरी C व्यापार / उद्योगधंदा
D इतर

१२. अ) मुलासतदाराचा व्यवसाय

- ब) मासिक उत्पन्न

१३. कुटुंबाची एकूण मासिक प्राप्ती

- A रुपये ५०० पर्यंत B रुपये ५०० ते १०००
C रुपये १००० ते १५०० D रु. १५०० ते २०००
E रुपये २००० ते २५०० F २५०० ते ३०००
G रुपये ३००० चे पुढे उल्लेख करावा.

१४. सामाजिक दबाबे निदर्शक म्हणून घरातील वस्तुंची माहिती.

- A रेडिओ B टी. व्ही. C वर्तमानपत्र
D गॅस E मिक्सर F फ्रीज G टेलिफोन
H टपरेकोर्डर I शिलाई मशीन J फॅन
K इतर

भाग २

समूहसंपर्क माध्यम आणि द्वित्रया

वर्तमानपत्र, रेडिओ आणि दूरदर्शन यासंबंधीची विविध
सामाजिक-आर्थिक स्तरातील स्त्रियांची प्रतिक्रिया -

वर्तमानपत्र (News paper)

१. आपण वर्तमानपत्र वाचता का?

- A होय B नियमितपणे C क्वचित
D नाही

२. आपण कोणती वर्तमानपत्रे वाचता? स्पष्ट करा.

३. वर्तमानपत्र वाचण्याचे कारण -

- A आवड म्हणून
B दैनंदिन घडामोडींची माहिती व्हावी म्हणून.
C ज्ञानात वाढ व्हावी म्हणून
D रिकाम्या वेळेचे साधन म्हणून
E फुकट वाचायला मिळते म्हणून
F इतर

५ बर्तमानभारतील पुढील मजकूर बाबून आपणास काय वाटते ते सांगा—

A राबकीय धडापोडी

B शास्त्रीय / वैज्ञानिक सदर

C बालू सामाजिक प्रश्न—उदा. अंधधडा, हुंदापडती, वैबाहिक प्रश्न, अन्यायाविरोधी मोर्चे, स्त्रीमुक्ती इ.

D करमणूक—कथा—कविता—व्यंगचित्र—कोडी इ.

E सनसनाटी बातम्या—उदा. अण्टाचार, बलाहकार, मून

F मुन्हेगारीसद्दश बातम्या—चोरटी आयात, अफू—गर्द बिक्री, लाबलूचपत, दरोडे, विकृत बर्तन इ.

G क्रीडाक्षेत्रातील बातम्या

H राशी भविष्य

I जाहिराती / छोट्या जाहिराती / चित्रपट जाहिराती

५ कुटुंबकल्याण, सुसंस्कार, व्यक्तिमत्वविकास यासाठी वृत्तपत्राचा उपयोग आपण कसा करून घेता? उदाहरण देऊन स्पष्ट करा—

आकाशवाणी (Radio)

१. आपण रेडिओ ऐकता का ?

- A होय B ठराविक कार्यक्रम
C क्वचित D नाही

२. दिवसातून साधारणतः किती वेळ रेडिओ ऐकता ?

३. रेडिओवरील कोणते कार्यक्रम ऐकता ?

१. रेडिओ केन्द्र -

- A विविध भारती B खोलका
C बी.बी.सी. D सांगली E पुणे
F मुंबई G नागपूर H इतर

२. कार्यक्रम -

- A प्रभात गीते B बातम्या C गृहिणी
D बनिता मंडळ E आपले माजघर
F नमोनाट्य G आपली आवड
H आपण भालिका / चर्चा I शैक्षणिक कार्यक्रम
J शेती व ग्रामीण विकास K इतर

४. रेडिओवरून प्रसारित होणाऱ्या कार्यक्रमापैकी आपल्याला विशेष कोणुळे कार्यक्रम आवडतात ? का ?

५. रेडिओ ऐकण्याचे प्रमुख कारण काय ?

- A आवड म्हणून
B वेगवेगळे घडामोडीची माहिती व्हावी म्हणून
C ज्ञानात वाढ व्हावी म्हणून
D रिकाम्या वेळचे साधन म्हणून
E करमणूक / मनोरंजनाचे साधन म्हणून
F समाज प्रबोधनाचे साधन म्हणून
G इतर

६. रेडिओवरून प्रसारित होणाऱ्या कार्यक्रमांमुळे आपल्या दृष्टिकोणात कितीत बदल झाला आहे? कोणत्या स्वरूपात?

७. रेडिओवरून मिळणाऱ्या माहितीचा प्रत्यक्ष जीवनात आपण कसा उपयोग करून घेता ? स्पष्ट करा.

- ८ रेडिओवरील कार्यक्रमविषयी आपणास काय वाटते ?
- A उपयुक्त / माहितीप्रद
B निरुपयोगी C कंटाळवाणे
D सामाजिक परिस्थितीचे अयथार्थ दर्शन घडविणारे
E यथार्थ / जाणिव निर्मिती करणारे
F इतर
- ९ A रेडिओवरील कार्यक्रमविषयी आपण आपली प्रतिक्रिया म्हणून आकाशवाणीकडे कधी पत्रब्यबद्दल केला आहे का ?
- १ होय २ नाही
- B असल्यास कोणत्या स्वरूपात ?

दूरदर्शन (Television)

- १ साधारणतः आपण किती वेळ दूरदर्शन पाहता ?
- २ दूरदर्शन आपण कोणत्या कारणासाठी पाहता ?
- A प्रतिष्ठा म्हणून B आवड म्हणून
C दैनंदिन घडामोडींची माहिती व्हावी म्हणून
D रिकाम्या वेळचे साधन म्हणून
E करमणूक / मनोरंजनाचे साधन म्हणून
F नवनवीन ज्ञानाचे साधन म्हणून
G समाजप्रबोधनाचे माध्यम म्हणून
H इतर
- ३ दूरदर्शनवरील कार्यक्रमविषयी आपल्याला काय वाटते ?
- A वास्तुवादी B अवास्तव
C अतिशयोक्तःपूर्ण D निरुपयोगी
E कंटाळवाणे F मनोरंजनात्मक
G माहितीपर H इतर
- ४ दूरदर्शनवरील कोणते कार्यक्रम आपण पाहता ?
- A ब्रेक फास्ट प्रोग्रॅम
- B बातम्या-मराठी / इंग्रजी / हिंदी / संसद समाचार
- C १ शैक्षणिक कार्यक्रम-
UGC / NCERT / विज्ञानविषयक / स्वीस

२ तुम्हाला किंवा कुटुंबातील इतर व्यक्तींना या कार्यक्रमाचा किती उपयोग होतो ? उदाहरण द्या.

D १ दूरदर्शनवरून आरोग्य विषयक उपयुक्त माहिती

मिळते का ?

A होय B नाही

२ असल्यास त्याचा प्रत्यक्ष कधी व कसा उपयोग करून घेतला आहे का ?

E १ आपण चित्रपट गीत पाहता / ऐकता का ?

A होय B नाही

२ चित्रहार, छायागीत, चित्रमाला, चित्रगीत या चित्रपट गीतांविषयी आपल्याला काय वाटते ?

F चित्रपट (feature film) दूरदर्शनपट (Telefilm) या विषयी आपले काय मत आहे ?

G १ आपण दूरदर्शन मालिका (धारावाहिक)

पाहता का ?

A होय B नाही

२ धारावाहिकांचा दैनंदिन जीवनावर काय परिणाम होतो ?

H १ आपण खास महिला विषयक कार्यक्रम पाहता का ?

सुंदर भासू घर, घर बाहेर, ज्ञानदीप, पालवी, आरोग्य संपदा

२ कौटुंबिक व सामाजिक क्षेत्रात या माहितीचा कसा उपयोग होतो ?

- I ? कीडाविषयक कार्यक्रम पाहाण्यास आपल्याला
आवडतात का ?
होय / नाही
- २ कोणते आवडतात ?
क्रिकेट मॅच / कीडागण / खेळियाड / स्पोर्ट्स
क्वीझ / WOS
- J दूरदर्शनवरून रहस्यमय (बिटेकटीच) मालिका
दख्खाभ्यात का ?
- ५ दूरदर्शनवरून प्रसारित होणाऱ्या कार्यक्रमांपैकी आपल्याला
विशेष कोणते आवडतात ? कारण सांगा .
- ६ दूरदर्शनवरील सामाजिक समस्याप्रधान कार्यक्रमावरून
आपल्याला काय वाटते ?
A या कार्यक्रमांमुळे जनजागृती होते.
B " दृष्टिकोणात बदल होतो.
C " अन्यायाबद्दल जाणीव होते.
D " अस्वाचार, गुन्हेगारीचे यथाचं दर्शन होते
E " गुन्हेगारी प्रवृत्तीत वाढ होते.
F " व्यक्तिमत्त्व विकासात बाधा निर्माण होते
G इतर
- ७ समाजातील समस्यांच्या निवारणासाठी दूरदर्शनवरील
कार्यक्रम कितपत उपयुक्त असतात ?
- ८ आपल्या दृष्टिकोणात परिवर्तन होण्यासाठी दूरदर्शन हे
माध्यम आपल्याला कितपत प्रभावी वाटते ?
- ९ दूरदर्शनवरील जाहिराती आपण पाहता का ?
A होय B नाही C पहाण्याच लागतात
D थोड्या पाहता E सर्वच पाहता.
- १० दैनंदिन जीवनाच्या अनुषंगाने व आपल्या व्यवसायाच्या
दृष्टीने जाहिराती उपयुक्त असतात का ? उदाहरण द्या.

११ A स्त्रीस दूरदर्शनची उपयुक्तता दैनंदिन जीवनात कितपत आहे?

B तुम्ही या माध्यमाचा उपयोग स्वतःसाठी कुटुंबासाठी व व्यवसायामध्ये कसा करून घेता ?

भाग ३

१ आपल्या कुटुंबाच्या दृष्टीने यापैकी कोणते माध्यम आपल्याला उपयुक्त वाटते ?

२ संपर्कमाध्यमे स्त्रियांच्या जीवनातील अविभाज्य घटक बनली आहेत असे वाटते का ?

३ एकत्रित स्वरूपात ही माध्यमे आपल्या दृष्टिकोणात, वर्तणुकीत किती प्रमाणात बदल घडवून आणण्यास समर्थ आहेत असे आपल्याला वाटते ?

४ सामाजिक समस्या निवारणासाठी या माध्यमांनी कोणत्या मार्गांचा अवलंब करावा असे वाटते ?

A सामाजिक घटनेला घटक प्रसिद्धी द्यावी.

B चर्चा / परिसंवाद घडवून आणावेत

C सामाजिक अभिसरणाची प्रक्रिया घडवून आणावी.

D सामाजिक सहभागाला महत्त्व द्यावे.

निरीक्षण-मूल्यमापन

दिनांक-

सांगली.